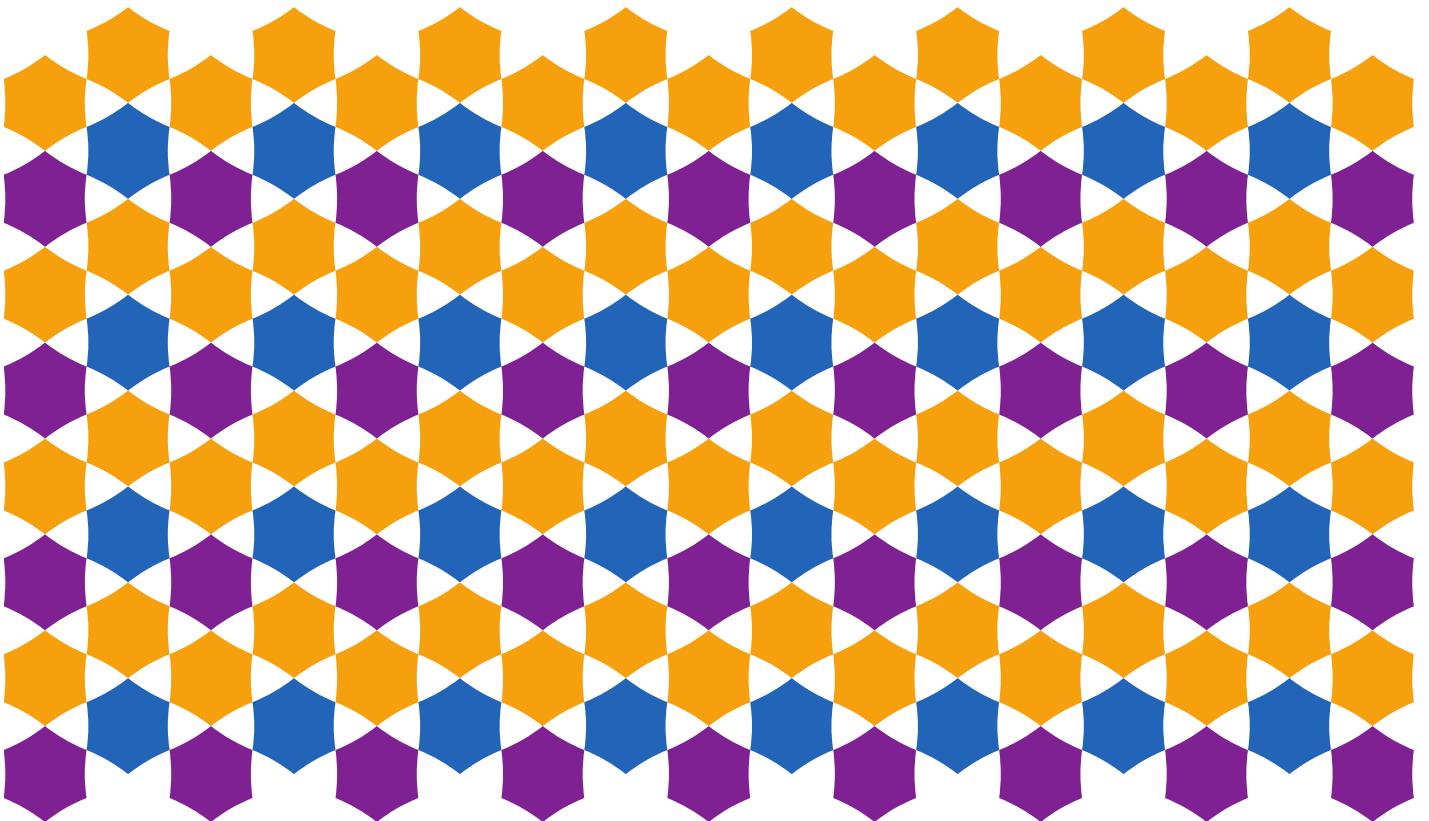

Verksamhetsplan för Universitetskanslersämbetet

2019

Verksamhetsplan för Universitetskanslersämbetet 2019
Reg.nr 112-54-19

Utgiven av Universitetskanslersämbetet 2019
Avdelningen för verksamhetsstöd

Universitetskanslersämbetet • Löjtnantsgatan 21 • Box 7703, 103 95 Stockholm
tfn 08-563 085 00 • fax 08-563 085 50 • e-post registrator@uka.se • www.uka.se

Innehåll

Innehåll.....	3
UKÄ:s uppdrag och mål.....	4
Myndighetsgemensam verksamhetsutveckling 2019	6
Utveckla UKÄ:s roll som kunskapskälla	6
Utveckla arbetet med forskningsuppdragen som en del av myndighetens samlade uppdrag.....	7
Omvärldsbevakning och omvärldsrelationer	7
Redovisning av resultat gällande jämställdhet	7
Kvalitetssäkring av UKÄ:s verksamhet	8
Utveckling av verksamhetsstödet och en väl fungerande intern samverkan	8
Effektivare processer för nämndstödet	8
Ledarskap och medarbetarskap	9
Lokaler	9
Ekonomiska förutsättningar.....	10
Budget.....	10
Risikanalys	11
Risker 2019	12

UKÄ:s uppdrag och mål

Som utgångspunkt i planeringen av verksamheten har UKÄ att förhålla sig till ett antal lagar och förordningar samt UKÄ:s egen strategi. De ska vara styrande både för prioriteringar och överväganden i verksamhetsplanen samt för efterföljande planering och genomförande av verksamhetens aktiviteter.

Regeringen styr UKÄ genom en instruktion, Förordning (2012:810) med instruktion för Universitetskanslersämbetet. Där beskrivs våra ansvarsområden, ledningsformer och UKÄ:s centrala uppgifter: kvalitetssäkring, granskning av effektivitet, uppföljning, tillsyn och chefsutveckling samt värdskap för Överklagandenämnden för högskolan (ÖNH) och Högskolans avskiljandenämnd (HAN).

Ett annat viktigt styrdokument är det årliga regleringsbrevet, där regeringen beskriver mål, återrapporteringskrav, uppdrag och finansiering av UKÄ:s verksamhet. Regeringen ger även löpande specificerade uppdrag under året, så kallade regeringsuppdrag.

UKÄ ska enligt instruktionen integrera ett jämställdhetsperspektiv i sin verksamhet, något som ytterligare inskräpts genom ett särskilt uppdrag på området de senaste åren, en inriktning som under 2019 kommer att konsolideras.

Det finns även andra lagar och förordningar som UKÄ:s ledning utgår ifrån när det gäller att planera verksamheten såsom lag och förordning om den officiella statistiken, myndighetsförordningen och förvaltningslagen. Myndighetsförordningen är den grundläggande förordningen för alla förvaltningsmyndigheter under regeringen. I den stipuleras exempelvis att myndighetens verksamhet ska bedrivas effektivt och enligt gällande rätt.

Utifrån detta styrande ramverk sammanfattar UKÄ sitt uppdrag som att vi utövar juridisk tillsyn, granskar effektiviteten, utvärderar kvaliteten i högre utbildning och granskar lärosätenas kvalitetssäkring av forskning samt prövar ansökningar om examenstillstånd. Vi har ett övergripande statistikansvar och bevakar och analyserar frågor som rör högskolan. Vi arbetar även med att främja chefsutveckling vid universitet och högskolor.

Vi har tydliggjort UKÄ:s roll i universitets- och högskolesektorn genom en övergripande vision och fyra mål för myndigheten:

Vår vision är

Granskning för utveckling – vi säkrar Sverige som kunskapssamhälle

Våra mål är att

Vara den självklara kunskapskällan om högre utbildning och forskning

UKÄ producerar kontinuerligt och långsiktigt tillförlitlig kunskap om högre utbildning och forskning i form av statistik och analyser. Genom våra granskningar, vårt nämndstöd och vår juridiska tillsyn finns information om utbildningars kvalitet och hur väl lärosätena arbetar för att tillgodose studenternas rättssäkerhet och säkra kvaliteten i verksamheten. Den som söker kunskap om högre utbildning och

forskning i Sverige, även i en internationell kontext, ska med fördel kunna vända sig till UKÄ.

Skapa resultat som är till nytta för högskolesektorns utveckling

Kunskapen som UKÄ tar fram är till nytta för alla våra intressenter, och bidrar till den svenska högskolesektorns utveckling. För att öka nyttan av vår verksamhet utför UKÄ sitt uppdrag i kontinuerlig dialog med representanter för universitet och högskolor, relevanta intresseorganisationer, forskningsfinansiärer, studentorganisationer, arbetslivsorganisationer, politiker och andra beslutsfattare. Våra resultat är lättillgängliga via våra alltmer digitaliserade kommunikationskanaler så att de kommer så många som möjligt till del.

Vara en attraktiv arbetsplats där engagerade medarbetare kan utvecklas

UKÄ är en arbetsplats som kan möta omvärldens ändrade förutsättningar. Medarbetarna känner trivsel och trygghet på arbetsplatsen och ges förutsättningar att vara delaktiga och se sitt arbete som en del av hela UKÄ:s uppdrag. Medarbetarnas kompetens tas till vara och det finns möjlighet till utvecklingsvägar och relevant kompetensutveckling.

Arbeta samordnat och resurseffektivt

UKÄ använder sina resurser på ett effektivt sätt och arbetar med ständig förbättring och verksamhetsutveckling för att ytterligare förbättra arbetssätten. För att kunna utföra våra uppdrag på ett effektivt sätt är kunskapsutbyte, samverkan och samarbete mellan avdelningarna ett naturligt arbetssätt. En förutsättning för det är en väl fungerande intern kommunikation, en annan är en avdelningsövergripande verksamhetsplanering.

De aktiviteter som planerats för 2019 relaterar alla på olika sätt till vår vision och våra mål; de fungerar som en samlande, röd tråd för all verksamhet på UKÄ.

Myndighetsgemensam verksamhetsutveckling 2019

UKÄ:s verksamhet är organiserad i tre sakavdelningar och en avdelning för verksamhetsstöd. På sakavdelningarna bedrivs reguljär verksamhet inom den juridiska tillsynen, granskningen av effektivitet och utvärderingen av högre utbildning och lärosätenas kvalitetsarbete. UKÄ:s ansvar för uppföljning, omvärldsbevakning och analys samt den officiella statistiken inom högskoleområdet är andra delar i den löpande verksamheten. Inom stödverksamheten skapas förutsättningar för att den ordinarie verksamheten ska kunna utföras med hög kvalitet, och för fortlöpande verksamhetsutveckling. Den reguljära verksamheten utgör en stabil bas som borgar för att UKÄ kan vara en kunskapskälla när det gäller högre utbildning och forskning som kan vara till nytta för sektorn. Samtidigt är det inom den löpande verksamheten som förnyelse av verksamheten genomförs, för att UKÄ ska kunna vara en relevant aktör i en ständigt föränderlig omvärld.

I de avdelningsspecifika verksamhetsplanerna anges kommande års aktiviteter utifrån övergripande uppdrag, uppgifter och avdelningarnas ansvar inom ramen för de myndighetsgemensamma målen och prioriteringarna. I planeringen tas också hänsyn till styrande regelverk, särskilda regeringsuppdrag, UKÄ:s strategi (bland annat vad gäller samverkan mellan avdelningarna i planering och genomförande av verksamheten), samt UKÄ:s rutiner för jämställdhetsintegrering. Utvalda indikatorer kopplade till verksamhetsnära effekter är ett stöd i avdelningarnas arbete för att bidra till att uppfylla UKÄ:s mål.

UKÄ kommer 2019 fokusera på att systematiskt utveckla verksamhetens arbetssätt inom ramen för alla verksamhetsgrenar. Genomgående finns stora möjligheter att utveckla verksamheten på UKÄ strukturellt genom ökad digitalisering av myndighetens arbetsprocesser. Digitaliseringsarbetet är därför prioriterat på alla avdelningar på UKÄ.

Vid sidan av den reguljära verksamheten finns det också områden där särskild verksamhetsutveckling är angelägen under 2019 enligt nedan.

Utveckla UKÄ:s roll som kunskapskälla

UKÄ ska stärka sitt arbete med att systematiskt definiera kunskapsområden inom vilka det finns behov av förstärkta insatser, och ta initiativ i viktiga kunskapsfrågor i sektorn. Ett ämne som under 2019 blir föremål för särskild analys är lärarutbildningen. UKÄ har presenterat statistik, genomfört analyser och utvärderingar samt fattat beslut om tillsynsärenden gällande lärarutbildningar de senaste åren. Under 2019 ska ett projekt genomföras för att resultaten av denna verksamhet och den kunskap som genererats i arbetet nu ska kunna användas för att ge en samlad bild av lärarutbildningsområdet samt att eventuella kunskapsluckor ska identifieras för fortsatt utredning.

Ytterligare ett område där UKÄ kommer att genomföra ett särskilt projekt under 2019 är utbildning på forskarnivå. Också inom detta område finns statistik, analyser, utvärderingar och tillsynsbeslut genomförda och det finns ett stort värde av att samla kunskapen för att bättre förstå utvecklingen av svensk forskarutbildning.

I övrigt ska rollen som kunskapskälla utvecklas inom såväl löpande som specifika uppdrag. UKÄ ska fortsätta skapa och kommunicera såväl statistik och analys som

granskning av kvalitet och tillsyn. Inom ansvaret för den officiella statistiken ska UKÄ bland annat fortsätta att utveckla den nya statistikdatabasen för ännu bättre tillgänglighet till statistiken. Inom arbetet med att definiera olika behov av analyser ska UKÄ fortsätta utvidga dialogen och samverka med andra myndigheter och intressenter.

Utveckla arbetet med forskningsuppdragen som en del av myndighetens samlade uppdrag

Under 2018 inleddes arbetet med att etablera en ny roll för UKÄ som central kunskapskälla vad gäller både högre utbildning och forskning. Under 2019 fortsätter arbetet med kunskapsutveckling om forskning med ambitionen att resultaten ska vara till nytta för våra avnämare. En vägledning för UKÄ:s granskning av lärosätenas kvalitetssäkring av forskning ska färdigställas i enlighet med rapporten *Kvalitetssäkring av forskning* som publicerats på uppdrag av regeringen. För att etablera denna nya del i det nationella kvalitetssäkringssystemet kommer UKÄ även att utföra ett antal pilotstudier.

Det kommer också att bli aktuellt att överväga förändringar inom ramen för lärosätetillsynen i syfte att på ett tydligare sätt inkludera frågor med anknytning till forskning.

UKÄ fortsätter också att utveckla statistiken om forskning i samverkan och dialog med andra relevanta myndigheter. Dessutom utvecklas samarbetet och utbytet med andra myndigheter och aktörer när det gäller övergripande frågor om uppföljning och utvärdering av högskolans forskning vidare. Under året kommer UKÄ i linje med detta att ytterligare vidga sitt nätverk i forskningssektorn.

Omvärldsbevakning och omvärldsrelationer

För att UKÄ ska kunna nå upp till målet om att vara den självklara kunskapskällan om högre utbildning och forskning, som ska vara till nytta för högskolans utveckling, ska myndigheten stärka sitt arbete med omvärldsbevakning, både i relation till uppdraget i instruktionen och i relation till de interna planeringsprocesserna. Under 2019 ska en förstudie om omvärldsbevakningen på UKÄ göras i syfte att stärka den strategiska planeringen av hur vår omvärldsbevakning ska ske och på vilka områden.

En del i detta är att det utvidgade uppdraget har fört med sig än fler kontaktytor och sammanhang där UKÄ numera spelar en viktig roll. Behovet av att förfina vårt sätt att samarbeta med omvärlden och samlat hantera våra externa relationer har därmed ökat och på vilket sätt det kan ske ska också undersökas inom ramen för nämnda förstudie.

Redovisning av resultat gällande jämställdhet

Enligt sin instruktion ska UKÄ integrera ett jämställdhetsperspektiv i sin verksamhet. 2015 – 2018 hade UKÄ i uppdrag att stärka sitt arbete med jämställdhetsintegrering vilket har lett till att myndighetens centrala verksamhetsgrenar nu har fasta rutiner för hur jämställdhet ska beaktas. För att konsolidera och få kontinuitet i arbetet ska UKÄ under 2019 intensifiera arbetet med att kontinuerligt och långsiktigt presentera våra resultat med bäring på jämställdhet. Syftet är att sprida den kunskap UKÄ samlar in när det gäller jämställdhet i högskolesektorn på ett lättillgängligt och uppdaterat sätt för att den ska komma till så stor nytta som möjligt för utvecklingen i högskolesektorn. Arbetet inleds med en förstudie i början av året i syfte att klargöra på vilket sätt detta bäst bör genomföras.

Kvalitetssäkring av UKÄ:s verksamhet

Under 2018 har ett arbete bedrivits för att utveckla UKÄ:s planerings- och uppföljningsprocesser i enlighet med förändrade krav på resultatredovisning. Nästa steg är att fortsätta det strategiska utvecklingsarbetet, dvs. stärka rutinerna och implementera arbetssätt för myndighetens kvalitetssäkring för att säkra fullgoda resultat i verksamheten, och att verksamheten ständigt utvecklas i samklang med relevant utveckling i omvärlden. Syftet är att etablera former för verksamhetsutveckling genom att beskriva ledningssystemet i sin helhet bestående av de olika delarna i myndighetens verksamhetslogik. Det uppdaterade ledningssystemet ska implementeras på myndigheten under året; alla medarbetare ska känna till, ha erforderlig kompetens för att tillämpa, och tillämpa de rutiner och arbetsmetoder som beskrivs.

Ett förberedelsearbete görs även inför en kommande extern utvärdering av det nationella kvalitetssäkringssystem av högre utbildning och granskning av lärosätenas kvalitetssäkring av forskning som UKÄ ansvarar för.

Under året inleds därutöver arbetet med att säkerställa internationell legitimitet för kvalitetssäkringssystemet och en prioriterad insats är att utforma ansökan om fullvärdigt medlemskap i European Association for Quality Assurance in Higher Education, ENQA. Samtidigt pågår utvecklingen av kvalitetssäkringen av övriga delar av verksamheten, till exempel när det gäller den officiella statistiken och regelverket i förhållande till den.

Utveckling av verksamhetsstödet och en väl fungerande intern samverkan

Under 2019 ska, i linje med det övergripande målet om att arbeta samordnat och på ett effektivt sätt, professionaliseringen av verksamhetsstödet på UKÄ konsolideras med utgångspunkt i den rapport om stödets innehåll som arbetats fram under 2018. Stödverksamheten ska fungera både proaktivt, konsultativt och strategiskt. Relationen mellan stödfunktionerna och sakverksamheterna ska präglas av öppenhet och samverkan. Arbetssättet ska bli mer funktionsöverskridande och samberedningen av ärenden ska öka både inom och mellan avdelningarna, samt på en myndighetsövergripande nivå.

En del i verksamhetsstödet är kommunikationsfunktionen. UKÄ ska under 2019 utveckla sitt sätt att arbeta med kommunikation både internt och externt. Vid sidan av ett behov av att bemanna kommunikationsfunktionen fullt ut, handlar det främst om att utveckla de digitala kommunikationsformerna, höja kunskapsnivån hos samtliga anställda när det gäller både intern och extern kommunikation, och att etablera konsultativa arbetsformer som präglas av samarbete och service. En ändamålsenlig kommunikation utgör en nödvändig förutsättning och drivkraft för alla satsningar som görs på UKÄ.

Effektivare processer för nämndstödet

Trycket på rättssäkerhet och regelefterlevnad ökar inom både tillsyn och nämnder vilket kräver nya arbetssätt. En ökad ärendemängd och ökad komplexitet i ärendenas karaktär ställer krav på effektivare processer för nämndstödet till Överklagandenämnden för högskolan, ÖNH. Ett område som är särskilt aktuellt i högskolesektorn, och samtidigt utmanande, är frågor om studenters tillgodoräkning av utbildning. Antalet sådana överklaganden har ökat mycket de senaste åren. På grund av bristfälliga underlag från lärosätena är dessa ärenden tidskrävande för medarbetarna. Med tanke på uppmärksamheten kring valideringsfrågor är det

sannolikt att denna ärendetyp hos ÖNH i vart fall inte kommer att minska. UKÄ avser att under 2019 utreda frågan om hur nämndstödet kan effektiviseras ytterligare både genom att se över arbetsformer internt och genom att UKÄ arbetar mer proaktivt gentemot lärosätena för ökad kvalitet i inkomna underlag.

Ledarskap och medarbetarskap

Som ett led i ett löpande utvecklingsarbete avser UKÄ att under 2019 starta en insats för att utveckla ledarskapet och medarbetarskapet på myndigheten. Det är också ett av de områden som lyfts fram särskilt i UKÄ:s strategi. Ledningsgruppen ska ta ett tydligt, gemensamt ansvar för verksamheten i sin helhet och medarbetarna ska ges förutsättningar att vara delaktiga och se sitt arbete som del i hela UKÄ:s uppdrag. Arbetet startar med en insats för att utveckla ledarskapet och fortsätter därefter med aktiviteter för hela myndigheten för att utveckla formerna för ett aktivt medarbetarskap.

Lokaler

UKÄ:s hyreskontrakt har sagts upp av hyresvärden. Arbetet med att hitta en hyresvärd att teckna ett nytt avtal med kommer pågå under den första delen av 2019. Hur framtida lokaler ska utformas grundar sig på vilka behov UKÄ har. Vi ska således ta reda på vilket kontorskoncept som bäst svarar upp mot de behov vi har. Därefter ska de ekonomiska ställningstagandena avseende framtida hyreskostnader göras.

Ekonomiska förutsättningar

Budget

UKÄ:s ramanslag för 2019 är 149 035 tkr enligt regleringsbrevet för 2019, en uppräknings med 4 496 tkr jämfört med 2018. Uppräkningen består av pris- och löneomräkning och uppgår till ca 3,1 % vilket delvis motsvarar myndighetens beräknade kostnadsökningar för 2019.

För 2019 har UKÄ erhållit ytterligare 5 000 tkr (se regleringsbrev för 2019 avseende anslag 2.64 inom utgiftsområde 16, ap.1) till följd av det nya uppdraget om samlad kvalitetssäkring.

Anslagssparandet från år 2018 kommer att användas till verksamhetsutvecklande insatser.

Tabell 1. Sammanställning budget 2019

Avdelning	Budget Totalt (tkr)
100 Generaldirektör	2 865
110 Avdelningen för verksamhetsstöd	54 795
130 Utvärderingsavdelningen	45 412
140 Analysavdelningen	33 696
150 Juridiska avdelningen	13 555
190 Ämbetsgemensamt	7 727
Total	158 050
Tilldelat anslag 2019	149 035
Ändringsbeslut (Se regleringsbrev Utbildningsdepartement ap.1)	5 000
Anslagsbehållning 2018	4 336
Tillgängliga anslag	158 371
Anslagssparande prognos	321
Max anslagssparande (3%)	4 471

Universitetskanslersämbetet disponerar 2019 en låneram på 16 500 tkr för investeringar i anläggningstillgångar gällande förvaltningsändamål. För 2019 beräknas investeringarna hålla sig inom denna låneram.

Risicanalys

Nedan presenteras ledningsgruppens riskanalys som avser risker som kan äventyra att det som preciseras i verksamhetsplanen för 2019 inte kan genomföras på avsett sätt.

Varje risk som identifieras ska värderas. Riskvärderingen utgår från en bedömning av dels sannolikheten att en viss risk inträffar, dels en bedömning av vilka konsekvenser detta i så fall får och resulterar i att ett riskvärde tas fram, som är resultatet av de multiplicerade faktorerna sannolikhet och konsekvens. Riskvärdet blir lägst 1 och högst 16.

Sannolikhetsbedömningen görs på en skala från 1 – 4.

Mycket liten

Liten

Stor

Mycket stor

Konsekvensbedömningen görs på en skala från 1 – 4.

Mycket liten

Liten

Stor

Mycket stor

Risikvärdet är = sannolikhet multiplicerat med konsekvens.

De möjliga riskvärdena och hanteringen av dem framgår av denna figur:

Figur 1 - möjliga riskvärden

4	4	8	12	16
3	3	6	9	12
2	2	4	6	8
1	1	2	3	4
	1	2	3	4

Risikvärderingen åskådliggör vilka risker som behöver följas särskilt. Beroende på riskvärde ska åtgärder övervägas eller prioriteras. Ibland räcker det med att en risk bevakas. Ibland lämnas den utan åtgärd.

Risicanalysen är ett viktigt underlag för att kunna arbeta förebyggande med riskhantering och för att kunna prioritera resurser i förhållande till de olika utvecklingsinsatser som verksamhetsplanen anger.

Risikhanteringen sker i normalfallet genom att ett särskilt ansvar att beakta riskerna finns hos linjecheferna i genomförandet av verksamheten. Vissa risker

hanteras i särskilda projekt eller satsningar för myndigheten som helhet eller för avgränsade delar. I tabellen framgår hur respektive risk ska hanteras.

Riskanalysen ska följas upp i samband med tertialrapporteringen som en del i uppföljningen av verksamhetsplanen, och i samband med verksamhetsplaneringen inför nästkommande år. Ledningsgruppen har ett särskilt ansvar för detta.

Risker 2019

Tabell 2. Riskanalys strategisk nivå UKÄ 2019

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Åtgärd
Planerade åtgärder inom kommunikation leder inte till önskat resultat	2	3	6	Pågående rekryteringar. Strategisk utveckling utifrån den rapport om stödets innehåll som arbetades fram under 2018.
Bristande systematik i UKÄ:s verksamhetsutveckling	3	3	9	Skapa en tydlig koppling mellan portföljstyrningen och VP-arbetet. Skapa ett projekt om "verksamhetsutveckling och digitalisering" på UKÄ.
Bristande operationalisering av VP:n.	3	3	9	Stärka ekonomistyrningen och planering av bemanningen. Rekrytera kompetens för verksamhetsutveckling. Fördela mer medel av anslaget ut på avdelningarna.
Ej ändamålsenliga lokaler för verksamhetens behov.	2	3	6	Systematiskt definiera behoven när det gäller lokaler.
Bristande personalförsörjning.	2	3	6	Attraktiv arbetsplats. Strategisk rekrytering.

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) ska bidra till att stärka den svenska högskolan och Sverige som kunskapssamhälle. Vi granskar kvaliteten på högskoleutbildningarna, vi analyserar och följer upp utvecklingen inom högskolan och vi bevakar studenternas rättssäkerhet.

www.uka.se

